Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenâm no plksk. 8 sahkot.

Maksa par sludinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschudrukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

86. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 14. Sestdeen, 6. aprilî. 1891.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas.** Bez tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Mhrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà: **Zehsis:** B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un behla kgu grahm. pahrdotawâ; **Rujenê:** J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; **Daudsuâ:** pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauskâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talsôs:** H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudzes mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli lubdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Wisaugstakais manifests.

Mehs,

Alekfanders Treschais,

wisas Kreewijas Keisars un Patwaldneeks, Polijas Zars, Finlandijas Leelknass, u. t. t., u. t. t., u. t. t.

daram wiseem Saweem ustizameem pawalstneekeem sinamu:

Wisschehligajam Deewam patizees, Muhsu soti mihkoto tehwbrahla laulato draudzeni, Leelknasi Olgu Fedorowmu, aizinat pee sewis. Wina Keisariskà Augstiba, zelodama uz Krimu dehl weseloschanàs, nomira 31. martâ Harkowas pilsehtâ, sawâ 52. dsihwibas gadâ. Scho behdigo notikumu sinodami, Mehs esam pahrleezinati, ka wisi Muhsu ustizamee pawalstneeki lihdsi juht sahpes, kuras usbrukuschas Muhsu Keisariskam Namam, un saweenos sawas luhgschanas ar Muhsejàm par Deewa meerâ dusoschas leelknases dwehseles meeru.

Dots Gatschinas pilsehtâ 1. aprilî tuhkstosch astonsimti dewindesmit pirmâ gadâ pehz Kristus dsimschanas, Muhsu waldibas weenpadsmitâ gadâ.

Originals parakstits no Keisariskàs Majestates Pascha ivolas:

„Alekfanders".

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Uz Keisara Majestates 10 gadu waldibas jubileju, kà „Widz. gub. awisê" lasams, Widsemes muischneeziba, Pernawas pilsehtas eedsihwotaji, Wilandes pilsehtas eedsihwotaji, Igaunu literariskà beedriba, Kokneses dzeed. beedriba, Kurkundas un Jerjas pagasta waldes un Kurkundas pagasta teesa issazijuschi Keisara Majestatei wisustizamakàs pateewibas un labwehlibas juhtas. Keisara Majestate lizis wiseem par to pateiktees.

Sina.

Ar scho numuru eesahkas jauns gada-zetorksnis un war atkal no jauna **„Mahjas Weesi"** lihdz ar **„Peelikumu"** apstellet. No schi gada-zetorkschna sahkot lihdz gada beigam maksà **„Mahjas Weesis"** lihdz ar **„Peelikumu"** 1 rbl. 35 kap. un bez **„Peelikuma"** 80 kap. un ar peesuhtischanu par pasti: **„Mahjas Weesis"** ar **„Peelikumu"** 2 rbl. 15 kap., un bez **„Peelikuma"** 1 rbl. 60 kap.

Ernst Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un izdewejs.
Dr. phil. Arnold Plates, atbildoschais redaktors.

Likumu krahjumâ no 2. aprika sch. g. atrodas nolikumi preeksch 1890. g. 4. junija likuma ispildischanas par to, kahdâ kahrtâ laukzaimneezibas spirtdedsinaschana weizinama; tahlaki tur ir nolikumi par swescha behrnu peenemschanu par sawu (adopteschanu).

Widsemes gubernatora kungs, kà „D.-Ztg." sino, ne-esot apstiprinajis Terbatas pilsehtas weetneeku wehleschanas, von Oettingenu par Terbatas pilsehtas galwu un profesoru Erdmani par wina weetneeku, un Terbatas pilsehtas weetneeku sapulze tapuse usaizinata, lai schini sinâ izdara jaunas wehleschanas.

Widsemes gubernatoru kungs scho treschdeen bija izbrauzis uz Sloku, tur izdarit rewisiju.

Rigas aprinki par semneeku wirsteesas preekschsehdetaju eezelts bijuschais Zehsu semes-teesas asesors barons Engelhardts.

Kursemes gubernatora kungs par sewischku usdewumu jaunako eeredni peenehmis reserwes kornetu baronu Matisu von der Recke.

Waldoschais Senats, kà „Now." sino, lai aiskawetu usmusinaschanu, aizzelot uz zitam walstim, noteizis, ka wainigee peerunataji sodami ar 4 lihdz 8 mehneschi zeetuma.

Ramkas un Koses labdar. beedribas, uz Widsemes gubernatora kga nolehmumu, top slehgtas, tadèk ka winu darbibâ pamanita waldibas apstiprinatu statutu ne-eewehriba. (Widz. gub. aw.)

Peterburgas, Nowgorodas, Maskawas un daschu zitu kaiminu gubernu tautas skolu inspektori, kà „Now. Wrem." sino, schowasar tapschot sasaukti uz kongresu, kuram buhschot jasastahda jauna tautas skolu programa.

Labibas tirdsneezibà, kà „R. W." sino, mehru weetà eewedischot swarus un preekschlikums schajà sinà wisôs sihkumôs ministrijà jaw esot sastahdits. Pehz scha preekschlikuma labibas transporteem turpmak obligatoriski buhschot janoteek maisôs, 5, 2½ un 1 pudu leelumâ, pee kam tikai 1 mahrzinu leela starpiba atlauta. Neihsta swara pahrdewejeem uslikschot smagu sodu. Pret nepareisibam labibas tirdsneezibâ eewedischot nosazijumus, kahdus Odesas birscha leeto.

b) Original-sinojumi.

Wehstule no muhsu pagasta. Mihlo lasitaj! Nonàz no dabas daili apbalwotâ nowadâ, kura dischenos osolu krastus apskalo straujà Ogre un wehsturigà Perseja lihdz ar ne-eewehrojamo Pisawu, un es tew stahstischu par scho nowadu, par wina gaismu un ehnu. Mehs, zilwezini, ehdam, dzeram, strahdajam pa wezam, t. i. keram uz „funkteem", mahkam teesatees, usraut trakteeri stukolku, ka lai waj nu! Ka esam slaweni teesatajees, to sina wisz aprinkis un neweens ne-eedroschinasees noleegt, ka mehs uzzihtigi ne-esam uz preekschu gahjuschi; ihpaschi „stukoleschanâ" esam palikuschi leelaki meistari kà senak, jo weenâ paschâ nakti, t. i. 12 stundu laikâ, trakteeri uz stukolka galdina teek apgrositi 10—20 r. un no 3—5 personam teek izdserts 30—60 pudeku alus, un neteek „meers" mests agrak, kamèr seewa waj mahte atnahk pakak un dehlinu waj wihrinu mihli aiz krahgas steepj, pret wisu negribu, uz mahju.

Mehs esam leeli fanatiki un sawadneeki. Ko ziti nedara, to mehs daram, ko ziti grib uzzelt, to mehs gribam nozelt un noahrdit lihdz pamatam. Mehs nospreescham weenu noteesat, otru attaisnot, weenu pasemot, otru pa-augstinat, bez nekahdas pahrsuhdzibas, gluschi tàpat kà tai pasaules dakà, kur irschi par taisnibas spreedejeem.

Mehs pilnigi sinam, ka zilweks nedsihwo no maises ween, tadèk saweem skolotajeem un skrihwereem nemaksajam algas, lai wini dsihwotu pehz Deewa wahrda. Basniza un skola mums ir tihri kà par postu. Basnizà maz ejam, jo ko tad tur lai mehs daram, leeli, brihwi zilweki! Labak aiseet uz tuwejo krodsinu, jeb uz sinamo „klubu", kur war kreetni ismehkotees. Gruhti laiki, naudas maz, kad tikai „dzerama nauda" krodsinà! Mehs it labi sinam, ka mulkiba walda pasauli un tadèk labpràt negribam dot ne sarkana grascha preeksch kapsehtas, lihkukambara, ehrgelneeka mahjas jeb sawas skolas usturèschanas un islaboschanas. Zik tad mehs schinìs weetàs noeetam un zik tur dsihwojam, kadèk tad winu labaku wajag! Ja nu kahdu reisi sagahsisees, — muhs tatschu nenositis. Ari Simsona laikà zaur nama sagruhschanu tuhkstoscheem lauschu galu dabuja, waj tad nu kahds brihnums buhtu, kad kapsehtas schkuhnis waj ehrgelneeka nams, sagruhdami, ari muhsu laikôs kahdam zilwekam usbruktu? Skolas ari mums ir, bet par spihti wisàm skolotaja labàm mahzibam, swehtdeenas wakarà steepam sawu Karliti lihdzi uz krodsinu, lai winsch ari jaw pee laika mahzitos uz krogu eet, pabaudit sihwo, redzet, kà brahli un mahsas lakstojas u. t. t. „Ko jaunibà nemahzees, wezumà nepratisi!" Mehs prasam no sawa skolotaja, lai winsch mahzitu behrnus pehz slawenà Sokrata likumeem. Lai behrni un skolotajs nozeetinatu sawu meesu, tad nedodam wineem dzert, netik weenu reisi ween, bet wairak deenas no weetas un daschreiz pat wairak nedelas. Lai mahzamees pazeest slahpes! Sneegu grauschot atkal apradina luhpas un sobus ar aukstumu, zaur ko zerejam behrnus izsargat no bihstamàs plauschu kaites. Lai skolotaju noruhdztu pret aukstumu un tas mahzitos nezeptu maisi ehst, tad esam eetaisijuschi wina dsihwokli jaunu, zauru krahsni, ar kuru war wairak gaisu sildit, nekà istabu. Luhk, tà mehs nemam preekschsihmi no slaweneem wihreem! Industrielâ (ruhpneezibas) sinà esam brangi attihstijuschees! Muhsu pagastà ir 9 skroderi, kahds pusduzis kurpneeku un kahdi 3 reiz 9 duhru un stukulku meistari. Tapèz muhsu pagastam gaidama leela nahkamiba. O. A.

No Taurupes (Madleenas dr.). Taurupes pagasts sastahw iz kahdeem 32 saimneekeem; ap divdaàas saimneeku ir mahju ihpaschneeki. Daschi saim-

Daschadi raksti.

Prahwa dehl dsihwibas apdroschinaschanas beedribas krahpschanas.

Nupat atkal tika Rigas apgabalteesâ isteesata eewehrojama kriminal-prahwa dehl dsihwibas apdroschinaschanas beedribas krahpschanas. Leeta schahda:

Dezembri 1887. g. eeradàs „Nu-Jorkas" sawstarpejàs dsihwibas apdroschinaschanas beedribas Rigas kantori kahds nepasihstamais zilweks, kas sauzàs par Abelu Braunu, wehledamees, sawu dsihwibu likt apdroschinat par 20,000 Wahzu markam (kahdeem 10,000 rbl. muhsu naudâ), pee tam, par sawas personas apleezibu, atsaukdamees uz Schihdu Leibu Joselsonu, kuru beedribai eeslaweja par koti bagatu labibas tirgotaju.

Janwara widû 1888. g. Brauns tika pahrmeklets no ahrsta Nikolaja Schwarza, kursch winu atrada par pilnigi weselu. 10. majà Brauns eemaksaja pirmo pusgada premiju, 222 rbl. 71 kap. leelu un pehz tam dabuja kahrtigo apdroschinaschanas polisi, kurà bija apleezinats, ka Brauns minetâ beedribà sawu dsihwibu apdroschinajis par 10,000 rbl. un ka mirschanas atgadijumà beedriba wina pakalpalizejeem jeb likumigeem mantneekeem scho sumu izmaksàs.

Ta pascha 1888. g. junija mehnesi eeradàs „Nu-Jorkas" dsihwibas apdroschinaschanas beedribas kantori Schihds Schano Mandelstams, pasinodams, ka Brauns esot miris un usrahdija apdroschinaschanas polisi, luhgdams, lai winam izmaksajot apdroschinanas sumu, jo nomireja mantineeki luhguschi, lai winsch scho sumu sanemot. Lihdz ar polisi Mandelstams beedribas kantori wehl usrahdija schahdus dokumentus: Abela Brauna mirschanas sihmi, izrakstitu no daktera Wiltschkowska, no 21. junija 1888. g., kurà schis apleezina, ka Brauns 29. majà Tartschinas zeemà, Warschawas gubernà, nomiris ar treeku, tahlak Abela Brauna dsimschanas apleezibu un kahdu Tartschinas zeema krona rabinera Hurwitscha apleezibu par miruschà Abela Brauna paglabaschanu Tartschinà. Tomèr „Nu-Jorkas" beedribas waldei schi leeta islikàs schaubiga, tadèk ka bija dabutas sinas, ka Mandelstamam sawà laikà tikuse izmaksata kahda apdroschinaschanas suma sem koti schaubigeem apstakleem.

Wehlak Mandelstams sawu pirmejo isteikumu tagad pahrgrosija, sazidams, ka winsch polisi kopà lihdz ar kahdu Schneidersu pirkuschi no Feiwela Schmulewitscha Dinaburgâ. Schaubischanàs radàs wehl jo leelaka, dakteram Schwarzam apgalwojot, ka Brauna weselibas stahwoklis bijis tahds, ka winsch newarot buht ar treeku miris. Tas wehl jo wairak modinaja neuzticibu. Uz beedribas juriskonsulta von Wahla prasijumu, Mandelstams peenesa izpilditu apleezibas rakstu, ka Abels Aronowitschs Brauns miris 2. junijà 1888. g. Tartschinas zeemà, Warschawas gubernà, un ka Mandelstams, kà polises ihpaschneeks, wehlotees, lai apdroschinaschanas beedriba sumu winam izmaksatu. Drihz pehz tam peenahza pa pastu apleeziba no daktera Wiltschkowska (kas jaw tagad miris). Apleezibas rakstam bija klaht peeliktas kahdas rindinas, kurâs Dr. Wiltschkowskis pasino, ka winsch Abelu Braunu netik ween ne-esot ahrstejis, bet winu ne-esot ari nemaz redzejis; nahwes apleezibu izrakstijis weenigi uz leezineeku izteikumeem un uz Tartschinas rabinera izrakstito mirschanas apleezibu dibinadamees. Pehz tam v. Wahls prasija, lai winam wehl peenesot polizijas apleezibu par Abela Brauna nahwi un paglabaschanu. Mandelstams nekawejàs, ir schahdu apleezibu peenesi.

Neschauboschi pahrleezinats, ka te ir krahpschanas noluhks un ka Mandelstams nebaidas ne no kahdeem lihdzekleem, lai tik sawu mehrki sasneegtu, von Wahl kgs mekleja palihdzibu pee slepenpolizijas. Lai izsinatu, waj Tartschinà paglabatais zilweks ir tas pats Brauns, kas lizis sawu dsihwibu apdroschinat, 9. dezembri 1888. g. Dr. Schwarzs, kà ari slepenpolizijas lozekli un beedribas agents Gezs lihdz ar izmekleschanas teesnesi nobrauza uz Tartschinu, lai lihki izraktu. Te nu atkal izrahdijàs, ka Tartschina neatrodas wis Warschawas, bet kahdà kaiminu gubernà.

Tahlak izrahdijàs, ka wisà Tartschinà kahds Abels Brauns nebij nedz miris, nedz jeb kad dsihwojis. Tàpat ari polizijas un wisi ziti apleezibas rakstu un stempeli izrahdijàs par wiltoteem; weenigi Abela Brauna dsimschanas apleeziba bija pareiza.

Ap to paschu laiku pasuda iz Rigas Mandelstams un wina radneeks Joselsons, kurus newareja rokà dabut, kaut gan pat sludinajumus islaida laikrakstôs. Pakalmeklejot pehz Faiwela Schmulewitscha Dinaburgâ, izrahdijàs, ka tur tahda persona nemaz neatradàs.

Sihmejotees uz apdroschinato Abelu Aronowitschu Braunu, tika peerahdits, ka Abels Brauns pehdejo reiz 30. dezembri 1887. g. sem Nr. 391 bija pats pasi sanehmis Ligumas nodokku waldê, kaut gan winsch nemaz nemehdza kur aizzelot.

Ap 1888. g. beigam izplatijàs walodas par kahdas krahpschanas useeschanu, ko izdarijis kahds Bergs un kad schahs leetas dehl kahds Schneiders nonahwejàs, atrada daudz swarigu dokumentu.

4. februari 1890. g. Mandelstamu sakehra Leepajâ. Pret izmekleschanas teesnesi Mandelstams leedzas, izdarijis krahpschanu, apgalwodams, ka winsch dsihwibas apdroschinaschanas polisi par 8000 rbl. pirzis no sawa pasihstama, Leiba Joselsona, winsch nekad ne-esot sazijis, ka polisi pirzis no Schmulewitscha, Dinaburgâ, kuru winsch nemaz nepasihstot, kaut gan Schmulewitschs esot polises ihpaschneeks.

Wehlak Mandelstams tomèr sawu izsazijumu pahrgrozija, teikdams, ka polisi pirzis gan no Schmulewitscha, Dinaburgâ, kuru winam Joselsons peewedis. Pee Mandelstama tahlak atrada wehstules no wina tehwa, no wina mahsas un it sewischki no wina seewas, kurâs apsuhdzetais Mandelstams teek atgahdinats uz breesmam, kas winam draudot un ka lai winsch nenahkot atpakal uz Rigu, bet wislabaki lai laischotees uz Ameriku jeb zitu kahdu droschu weetu.

Apsuhdzetos Abeli Braunu un Joselsonu nemaz newareja usdabut.

Dibinajotees uz sawahkteem izmekleschanas panahkumeem nodewa Schano (Schaje) Emilijewu (Hazkelewu) Mandelstamu Rigas apgabalteesai dehl sodu likumu 13. un 1195. pantâ minetà noseeguma pahrkahpuma.

Teesas preekschâ Mandelstams neatsinàs par wainigu. Uz jautajumu, kapèz winsch bijis izbehdzis, Mandelstams atbildeja, ka nemaz nebijis izbehdzis, bet weenigi weikala darischanâs bijis aizbrauzis uz Parisi un atpakal, pehz tam no janwara lihdz martam usturejees Rigâ un tad aizzelojis uz Angliju un no turenes atpakal. Winam bijuse pareiza paze un tikai wehlaku dabujis sinat, ka teekot no polizijas meklets.

Kad wehl ziti leezineeki bija izpratinati, kuru izsazijumi paschu krahpschanas leetu neattaisnoja, tad prokurors zehla suhdzibu pret Mandelstamu, ka winsch lihdz ar ziteem mehginajis izdarit eepreeksch smalki pahr-

neeki fahk nodarbotees gar purwinu nosuſnaſchanu, kas winu robeſchâs atronas un eeposch par augligu tihruma ſemi. Jt ihpaſchi Jaunſemu mahjas ihpaſchneeks ſemkopibu ſtrahdà kà leetas pratejs, kurſch klaju atſinu pelna. Pehdejôs gadôs mahju gruntneeki fahk zelt muhra ehkas. Bet ſche ſajuhtams labu muhrneeku meiſtaru truhkums. Tà pehrnajâ un aiſpehrnajâ waſarâ muhretee muhri wairakâs weetâs ſaplihſuſchi. Pat kahdam muhrneekam, kas darbus wadija, ihpaſchi lopu-ſtalla muhretà ſeena ſabruka. Paſchu ehku ihpaſchneeku labâ buhtu eewehlams, kad labakus muhrneeku meiſtarus darbâ peenemtu: labs leetas pratejs prot aiſtaupit materialu un ari zitus weltigus iſdewumus. — Schejeenes zeen. muiſchas ihpaſchneeks labi eewehrojis, ka daſchi brauzeji nekahrtigi apeetas ar arkla wilzejineem un zekneeka pawiſinatajeem — ſirdſineem, daſchreiſ pat, kur newajaga, tur ſtipri ſirgu trenz un ari par zitu kahrtibu maſ ko behdà. Minetàm nebuhſchanam gribedams lihdſet, muiſchas leelskungs uſrakſtijis preekſchlikumu, kuru lika rahmjôs eerahmet un uſ ſirgu ſtalla durwim uſkahrt, lai kutſcheri un katrs, kas ar ſirgeem brauz, ſcho preekſchlikumu eegaume. Preekſchlikums, lihdſibâ fazerets, wahrdu pa wahrdam ſkan ſchahdi:

Uſ kalna augſchâ — neſit manis!
No kalna lejâ — nedſen manis!
Lihdſenâ zelâ — netaupi manis!
Swabadu ſtallî — nepeemirſti manis!
Seenas un auſas — neleedſ man!
Tihra uhdena — neatrauj man!
Sauſu ſteſinu — gahdà man!
Skrahpeem un ſuſekleem — netaupi manis!
Slimu un ſakarſuſchu — taupi manis!
Wahrgu un noſaluſchu — neatſtahj manis!
Lauſcheem un pawadam — neraufſi manis!
Ja eſi duſmigs — neſit manis!

Buhtu koti labi, kad ari ziti dotu labas preekſchſihmes ſaweem deenaſtneekeem, kà pret newainigeem lopineem jaiſturas zelâ un mahjâ. Jo zaur derigeem preekſchlikumeem daudſ lihdſetu, un nebuhtu dſirdamas ſchehloſchanàs par nebehdigeem, ſlikteem kalpeem. Labs pamahzoſchs wahrds weetà — daudſ ko paſpèj!

Nes-sauleskalns.

No Gulbenes mahzitaja muiſchas. Sche 17. martà muhſu draudſes jaunekli ſapulzejàs mahzitaja muiſchâ, mahzibas iſtabâ. Gandriſ bija gads pagahjis, kamèr ſche bijam pulzejuſchees. Waina bij tahda, ka daſchas bibliotekas grahmatas bija janodod pahrſeeſchanâ. Schi biblioteka jeb grahmatu krahtuwe paſtahw jaw wairak gadu, un ir par leelu labumu ſchejeenes jaunekleem. Sapulzi wada pats zeen. mahz. Keuſsler kgs, grahmatas ſanemdams un iſdalidams. Katrreiſ winſch ſcho ſapulzi puſchko jo ſwarigàm runam. Zitas reiſes ſcho ſapulzi puſchkoja tſchetrbalſiga dſeedaſchana; noſchehlojami, ka ari ſchoreiſ tas nenotika. — Schinî paſchâ brihdî, pulkſten 5 pehzpuſdeenâ, tikam iſtrauzeti zaur uguns grehku, kas bij iſzehlees kahdâ ſalmu ſchkuhnî. Wiſa ſapulze ſteidſamees uſ nelaimes weetu; laime bij, ka ſchoreiſ ſche jaunekli trahpijàs, kas iſſargaja tuwumâ buhdamo iſtabu no aiſdegſchanàs. Wiſi jo ſpehzigàm rokam ſweeda ſneegu uſ iſtabas jumtu, kas patlaban ſahka degt. No ka uguns zehlees, to neſina.

J. Matis.

No Krapes, Gulbenes draudſê. 20. martâ mums peenahza tik daudſ ſneega, ka ir ko briſt. Tà tad iſleekas, ka paregeem taiſniba, ka: zik daudſ zihrulis ſneega atrodot, tik daudſ wehl uſnahkot. — Pee muhſu pagaſta ſkolas rihta puſes atrodas labi paprahws kalns, kuru noſauz par kapu kalnu. Muhſu weztehwu mutes ir uſglabajuſchàs ſinas, ka te eſot bijuſe kapſehta. Wehl tagad, granti nemot, atrod zilweku kaulus. Ari baſniza eſot uſ ſcha kalna bijuſe pee awota, kas wehl ſchodeen atrodas kà leezineeks. Bet baſnizai tornis eſot luhſis un eekritis ar wiſu ſwanu awotâ un tur ruhzis 7 gadus ilgi, kamèr kahds mahzitajs to eſot apſwehtijis, no ka ruhkſchana apſtahjuſês. Stahſta, ka pirmo Leeldeenas puſnakti warot dſirdet ſwana ſkanu. Daſchi gan eſot klauſijuſchees, bet ne-eſot neko dſirdejuſchi. —s.

No Jaun-Gulbenes. Sche wairak nedelas nodſihwoja kahds melnais meſcha dehls, Tſchigans, ar ſawu familiju. Tihri brihnums, ko ſchis melnais lahzis ir padarijis, daſcham kabatas iſtukſchodams. Kahda mahmina bij ſweeſtu pahrdewuſe krodſneekam un dabujuſe 20 rbl. Bet te ſchi eeſahkuſe ar Tſchiganu tehrſet, uſſleelidama weeglo kahjinu, zaur ko tikuſe pee tikdaudſ ſweeſta. Tſchigans ari peepalidſetajs labs. Bet, uſ mahju brauzot, mahmina atrod, ka nauda wairs naw atrodama kabatâ! — Tad kahds wihrelits gribejis eemiht labaku ſirgu no Tſchigana; Tſchigans praſa 5 rbl. peelikt. Paſchi ee-eet magritſchas dſert; ari ſulainu nebija truhkums, kas ſirgus pahrmaina. Nu wihrels, ſiltu galwinu, laiſch ar jauno ſirgu uſ mahju; bet ak behdas! ſirgs newar nekur tikt, jo ir uſ kahjam ſtihws. Otrâ rihtâ wehl peelizis 5 rbl. pee atmihſchanas. Tà tad nu wihrs bij 10 rbl. iſdewis, lai dabutu ſawu wezo ſirgu atpakaļ. — Wehl kahds atgadijums. Kahds ſaimneeks bija pahrdewis linus un nu naudinas beeſgan; panem wiſu naudu lihdſ uſ krogu, kur eeſahzis „ſchmoret". Ari ziti beedri peeweenojàs, kur ari Tſchigana netruhka. To wakaru ſaimneeks gan brangi uſdſihwojis, bet par brihnumu rihtâ atrod kabatu tukſchu, kurâ bijuſchi kahdi 66 rbl.! —s.

No Palzmares. Pee mums ir tik leelâ mehrâ traki ſuni iſplatijuſchees, ka pat deenas laikâ bailiga ſtaigaſchana. Mums japateizas Palzmares walſts waldei, ka zaur winas ſtingru pawehli leelakà daļa ſunu tika apſchauti, tikai tee tika atſtahti dſihwi, kuru ſaimneeki ſawus ſunus apgalwoja, tà ka zaur zeetu pakalluhkoſchanu warbùt trakee ſuni ees maſumâ. — Palzmares meſchôs, malku zehrtot, 19. martâ kahds jauneklis, no Grundſales pagaſta S. mahjas, ſaimneeka dehls, zaur neprahtigu apeeſchanos ar koku gahſchanu, tà ſaſiſts, ka diwas deenas palizis beſ ſamanas un beſ walodas. Nelaimigais tuhlit tika noweſts pee daktera; ar ahrſta palidſibu warbùt palikſchot pee dſihwibas. — 22. martâ Palzmares muiſchas dſirnawâs atbrauzis no Ramkas pagaſta kahds nepeeaudſis jauneklis, wilnu ſukat, bet zaur ſawu neuſmanibu eegruhdis roku maſchinu /rullôs, tà ka roka tika ſalauſta un daſchi pirkſti pawiſam norauti. Nelaimigais tuhlit tizis noweſts pee ahrſta, bet ahrſts ſazijis, ka roka buhſchot janogreeſch.

Kads Palemareetis.

No Wilſenes. Paldees Deewam, ka reiſ bahrgà ſeema beiguſês un lihdſ ar to beidſees muhſu partijas gars, kas ſtarp mums ſchoſeem waldija, pagaſtus ſaweenojot un jaunus teeſneſchus eewehlot. Kur daudſ galwas, tur daudſ prahtu; katrs welk uſ ſawu puſi. Pehz pagaſtu ſaweenoſchanas kahrtibas Wilſenu pagaſts nahza ſaweenojams ar Braſlawas pagaſtu un Braſlawâ jatur ſehde. Bet kur tu Deewin! Katri eewehle ſew preekſchſehdetaju un katri grib ſawâ pagaſtâ ſehdi turet. Tà kengojàs labu laiku, lihdſ beidſot Braſlaweeſchi dabuja wirsroku. Tagad gan ſehdes teek noturetas katrâ pagaſtâ ſawu nedelu, bet zerams, ka uſ preekſchu, kamèr uſbuhwejam teeſas namu, kopigi weenoſees. — Schejeeneeſcheem ſkolu uſbuhwejis dſimtskungs un behrni teek ſkoloti par brihwu. Abas, magaſina kà ari teeſas mahja, ir muiſchas ehkas un teek iſrentetas uſ ſinamu laiku. Teeſas iſtaba ir praſta, ar zitu peedſihwotaju iſtabam ſem weena jumta, kur maſ par kahrtibu teek gahdats. Kà jaw mineju, behrni teek ſkoloti par brihwu, bet te daſchs labs behrninſch nodſihwo 10 lihdſ 11 gadus, beſ ka buhtu pehrminderam waj mahzitajam preekſchâ bijis pahrraudſiſchanâ.

Gajzemneeks.

No Graſeneeſcheem, Zeſwaines dr. Graſchu muiſchâ tagad eeweeſuſchàs bakas. Wiſpirms bakam ſaſlima muiſchas kalps R. ar ſawu ſeewu. Pehdejà dſembeja dehlu un, kamèr wezakee iſweſelojàs, jaunais paſaules pilſonis ſchkihràs no dſihwotaju pulka. Schim lihdſiga luga taiſas patlaban notiktees pee otras familijas. Lopkopejs B., kurſch dſihwo ar augſchâ mineto familiju ſem weena jumta, atſchkirti zaur ſchkehrsſeenu, pehdejâ laikâ faſirga bakam un wina ſeewa, kà preekſch liktena ironijas, ari dſembeja puiſenu ſchinî pat nelaimes brihdî. Muiſchâ deeſgan leelas bailes, ka bakas neuſbrùk ari zitàm familijam.

Sir.

No Prawineem, Tukuma aprinkî. Prawineeku pagaſts faſtàw iſ kahdeem 47 leeleem pilnigeem ſaimneekeem un daſcheem maſmahjneekeem jeb tà dehweteem ſileneekeem jeb biſetneekeem, no kureem pehdejeem daſchi jaw ſche apmetuſchees uſ ſemes gabaleem, kas preekſch wineem eerahditi. Biſetneekôs war jaw redſet daſchas uſbuhwetas un puſbuhwetas mahjinas un ſchur un tur ari uſkoptas druwas. Tur, kur agraki preeſchu un egļu meſchs ſchalza un lihgojàs, mehs tagad redſam ſakas ſehjas jeb zelmeem greſnotus iſzirtumus. Biſetneeki ſawâ ſinâ ir leels atſpaids tuwejeem ſaimneekeem, jo pirmejee alaſch pehdejeem palidſ darbâ, par kalpeem ſtrahdadami. Pehz wiſpahrigas pagaſtu ſaweenoſchanas Prawineeki palikuſchi patſtahwigi. Bet waldoſcha neweenprahtiba ſtarp ſaimneekeem, pee pagaſta wezaka wehleſchanas, bija eemeſls, ka ta wairak reiſu notika. Prawinu pagaſts atrodas Tukuma tuwumâ un tadèk ari wiſi ſaimneezibas raſchojumi teek pa leelakai daļai tur pahrdoti. Tirdſneeziba Tukumâ atrodas pa leelakai daļai Schihdu rokâs un tadèk ari ſchejeenes ſaimneeki ſawu labibu, ar maſeem iſnehmumeem, weenigi tikai Schihdeem pahrdod, no kureem alaſch tuhlit — kahdreiſ ari pawiſam — naudu nedabu. Bet daſcha Tukuma Schihdina labſirdiba un iſpalidſiba teeſcham apbrihnojama, jo kad ſaimneekeem atnàk rentes laiks un daſcheem labeem mazinſch tukſchs, tad Schihdinſch pats ſaſwejo tahdus kopâ un pats no ſawa goda, weenigi tik aiſ lihdſzeetibas un tihru ſirdsapſinu, peedahwà teem ſawu krahjuminu. Nebùs domat, ka winſch leelus augļus par to praſa, tikai **20** proz.! Daſchi Schihdini — bodneeki — ari ar ſawàm prezem ſaimneekeem kriſtigi iſpalidſ, tahdas uſ rudens nomakſu aiſdodami. Bet kad nu rudens atnàk, tad beeſchi panemto pretſchu wehrtiba peeauguſe otrtik leela — laikam aiſ pahrſkatiſchanàs jeb pahrrakſtiſchanàs. Nekahds brihnums! Tas jaw wiſs zilwezigi! Ari kreetnus ſuperfoſfatus pee ſinameem Schihdineem war dabut. Superfoſfateem tikai ta eewehrojama ihpaſchiba, ka wini ſawu labumu pee eeſehtas labibas neiſrahda. Twaitkulamas un ſirgkulamas maſchinas, zik man ſinams, Prawineekôs naw; ari daži koti reti atrodami. — Lopkopiba Prawineekôs uſ mehrena pakahpeena; ar peenſaimneezibu maſ nodarbojas. Turpretim ar atſihſchanu war teikt par dahrſkopibu. Gandriſ neweena mahja naw beſ dahrſa; daſcheem ſaimneekeem pat 3, 4 un 5 puhrweetu leelumâ. Schur un tur redſ ari deeſgan prahwas koku ſkolas, zaur ko ſaimneeki dahrſu paplaſchinaſchanu ſew eewehrojami atweeglina, jo tahdâ atgadijumâ ta naw ar naudas iſdoſchanam ſaweenota. Biſchkopiba pilnôs ſeedôs; to paſchu war ari par pukkopibu teikt. — Iſglihtibas ſinâ Prawineeki war ar kuru katru no apkahrtejeem pagaſteem mehrotees. Laikrakſti teek daſchadi laſiti. Bet beedribas Prawineekeem naw neweenas. Waina naw meklejama pee jaunakàs paudſes, bet, kà rahdàs, tik eeſch ta, ka truhkſt wihra, kas ſpehtu weenas waj otras tahdas beedribas wadona weetu, kà peenahkas, iſpildit. Reiſ paſtahweja Prawineekôs dſeedaſchanas koris ſem weetejà ſkolotaja Z. kunga wadibas, bet peepeſchi dſeedaſchana wairs netapa turpinata. Aiſ kahdeem eemeſleem? Uſ to tik Z. kgam ir eeſpehjams atbildet, jo zik man ſinams, tad dſeedataji, pee kureem ari daſchi labi ahrpagaſtneeku jaunekli un daſchas jaunekles peedereja, deeſgan kahrtigi eeradàs preekſch dſeedaſchanas noteiktâs deenâs.

Edvarts.

No Krona Miſas-Breedenes, Bauſkas apr. Tagad jaw 31. marts, kur ſawas rindinas rakſtu, bet laiks tahds pat kà arween: pa deenam ſilta ſaulite, pa naktim atkal ſalſt. 29. martâ wehl brauza Miſas upê par ledu pahri. Gahju putni pilnigi eeraduſchees, kà: ſtahrki un daſchi ziti. — Lai gan mehs, Miſeneeki, attihſtibas ſinâ kahdu ſoli eſam uſ preekſchu ſpehruſchi, tomèr wehl ſtipri mahnizibai kalpojam, ko peerahdis ſekoſchee atgadijumi. Kahdâs mahjâs eenàk Tſchiganeete un iſdodas par ſlawenu kahrſchu lizeju. Te atrodas kahda jauna meitene un leek Tſchiganeetei lonu wilkt. Protams gan, ka Tſchiganeete naw wis mulke un prot meitenei labu lihgawaini eeteikt. Sinams, ka par makſu nebij ko bihtees. — Kahdas nama mahmulinas ſaimneekam bijuſe ſawada kaite, proti „brandwina dſerſchanas kaite". Saimneeze no ziteem dſirdejuſe pret ſcho ſehrgu ſchahdas ſahles: kad iſwahrot ſaka balto aſti un to eedodot eekſchâ, tad dſerſchanas ſehrga mitejotees; kadèk ſaimneeze ſcho lihdſekli iſmehginajuſe. Bet kad ſaimneeks tizis pee ſihwà, tad uſdſihwojis wehl ſalaki, nekà lihdſ ſchim.

Ginters.

•) Baltijas notikumi.

Terbata. Loti behdigâ nahwê ſchinis deenâs ſchkihràs muhſu tauteetis, weterinarahrſts hofrahts Atis Kalninſch. Jſpehtot ſirgu eenaſchu ſlimibu winam, deemſchèl, paſcham bija ſchi ſlimiba peelipuſe, kas winu guldija nelaikâ dſeſtrâ kapâ. Meers wina pihſchkeem!

Slawenà „Leeſeres guletaja", uſ kuru lehttizigi kautini pat no leela tahluma zeloja, winu eeſkatidami par ſlawenu paregi, tagad, kà „B." ſino, 24. martâ tikuſe paglabata. 23. martâ wehl kahda glihti gehrbuſês kundſe bijuſe pee „guletajas" atbraukuſe no 79 werſtju attahlà Wihzeema, bet nu tai bijis jaatgreeſchas uſ mahjam beſ „paregojumeem".

Wez-Peebalgas draudſes ſkolas augſtakà klaſe, kà „D. L." ſino, eſot atzelta.

Mangalu juhrſkolâ nupat ekſamenus noliku-ſchi: a) par tahkbrauzejeem kapteineem: Auguſts Oſchs no Nurmuiſcheem, Martinſch Mikelſons no Skultes, Andrejs Oſolinſch no Weetalwas-Odſeenas, Martinſch Oſolinſch no Bolderajas, Alfreds Ikners no Mahlpils, Peters Auguſts no Zarnikawas, Jahnis Trepinſch no Skultes un Julijs Tode no Mihlgrahwja: b) par tahkbrauzejeem ſtuhrmaneem: Peters Baltinſch no Wez-Peebalgas, Frizis Swinde no Brenguteem, Martinſch Garais no Bolderajas, Peters Zerinſch no Mahrſneenes, Peters Weiſmans no Graſdones un Karlis Tone no Jaunpils.

Jelgawa. Leelupê ledus jaw iſgahjis.

Kurſemes 11 pilſehtas, kà „Kurſ. Gub. Aw." ſino, 1890. g. tirdſneezibâ apgroſijuſchas 100,306,675 rbl., no kuras ſumas wiſleelakà daļa kriht uſ Leepaju weenu paſchu — 91,204,550 rbl.; Jelgawa, kà wiſleelakà Kurſemes pilſehta, turpreti apgroſijuſe tikai 2,278,850 rbl., Wentſpils — 1,837,400 rbl., Tukuma — 1,202,925 rbl., Bauſka —748,300 rbl.,

---

domatu krahpſchanu un lika preekſchâ, apſuhdſeto ſodit uſ ſodu likumu 1195. panta, ne-eerehkinot iſmekleſchanas zeetuma laiku, jo apſuhdſetais wehl neeſot iſzeetis ſodu, ko winam Rigas rahte ſawâ laikâ bijuſe peeſpreeduſe.

Tad pazehlàs ziwil-ſuhdſetajs, ſwehrinats adwokats v. Zimmermans un luhdſa, lai teeſa peeſpreeſtu, no apſuhdſetà peedſit 1027 rbl. 80 kap. leelus ſaudejumus lihdſ ar teeſas iſdewumeem.

Apſuhdſetam par aiſſtahwu bija peedots ſwehrinatais adwokats Döblers, kurſch luhdſa, lai apſuhdſeto attaiſnotu, jo winſch ne-eſot ſinajis, ka dokumenti bijuſchi wiltoti; tàpat ari ne-eſot peerahdits, ka Mandelſtams pats buhtu ſchos dokumentus wiltojis.

Eewehrojot to, ka apſuhdſetais wairs no ſawas puſes newareja neko jaunu teikt, teeſneſchi atkahpàs, leetu apſpreeſt un tad paſludinaja ſpreedumu, ka apſuhdſetais atſits par wainigu un tadèk ſodams uſ wiſu ſewiſchku teeſibu ſaudeſchanu un nododams areſtantu rotâ uſ 2 gadeem. Pehz ſcha laika winam jaſtahw wehl 4 gadi ſem polizijas uſraudſibas. Tahlak apſuhdſetam tika aiſleegts, Rigâ uſturetees.

Jauns iſgudrojums.

Daſchs labs no zeen. laſitajeem, it ſewiſchki lauzineeki pilſehtâ, eebraukuſchi, buhs pabrihnejuſchees par to, kà Rigâ daudſi weikali un eelas teek apgaiſmotas tik gaiſchi, un tomèr pee leeſmas zitu neko neredſ, kà dſelſs truhbinu. Neſinatneekam iſleekas, it kà dſelſs gals degtu. Un tomèr tas tà wis naw! Pa dſelſs truhbinu ſpeeſchas ahrâ ſawadi twaiki, ko ſauz par gaſu un kura tik ſpoſchu uguni deg. Kà gaſa teek pagatawota, tas aiſnemtu par daudſ telpu, ja to gribetum zeen. laſitajeem iſſkaidrot; peeteek, ja peemin, ka to manto it ſewiſchki iſ akmeņu oglim. Rigâ atrodas diwas fabrikas, kur gaſu pagatawo un to pa apakſchſemes truhbam wada uſ wiſàm pilſehtas malam.

Kà jaw minets, gaſa ir twaikam lihdſiga, kuru newar faredſet, weenigi ſmaka ſaoſchama, kas zilweku war nonahwet, ja to leelakâ mehrâ ee-elpo.

Daſchs netizigais Toms, kà ſcho rindinu rakſtitajs pats nereti dſirdejis, iſſazijis brihneſchanos par to, kas gan tur warot degt, kur nekas ne-eſot redſams. Un ſche ihpaſchi, luhk, ir ta galwenakà leeta: wajaga peerahdit, ka tur pateeſi kas 'deg! Tur wajaga buht kam rokam taustamam un azim paredſamam, tad tik ſchahdi kautini tam tizès.

Lihdſ ſchim tas nebija eeſpehjams, jo gaſa nebija rokam taustama un azim paredſama. Tagad nupat kahdam Amerikanam, wahrdâ Adrianam Hitt, laimejees dedſinamas gaſas twaikus ſabeeſinat, tà ka ta ir lihdſiga ſweeſtam. Zaur to nu gaſa eenem 800 reiſ maſak telpas. Tas tà ſaprotams: ja mehs ſaſpeeſto, ſweeſtam lihdſigo gaſu nemam weenu ſtopu, tad no ſchahs paſchas gaſas, twaiku weidâ, wajadſetu nemt 800 ſtopu, lai tikpat daudſ dabutum! Tas ir leels panahkums! Lihdſ ſchim gaſu nebija eeſpehjams ſewiſchkôs traukôs wadat no weenas weetas uſ otru, kamèr tagad ta buhs gluſchi weegla leeta. Sabeeſinato gaſu eeliks tàpat kà ſweeſtu preekſch tam derigôs traukôs un to warès weſt, uſ kureeni tik gribès. Turpmak ar gaſu warès apgaiſmot daudſ weetas ſuſ laukeem un pat maſakas pilſehtas un dſiht maſchinas, kur gaſu fabriku nemaſ naw. Sabeeſinatà gahſa atkal ahtri pahrwehrſchas twaikôs, tiklidſ trauka eetaiſa zaurumu un tani eeſkruhwe truhbu. —ks.

Nahwigs medus.

Zaur iſpehtijumeem ir iſrahdijees, ka medû pahreet tahs paſchas ihpaſchibas, kahdas ir tai puķei, no kuras ſeedeem medus ſuhkts. Tà ir medum, kas no kahdas puķes, alpu-roſes, ſeedeem ſuhkts, tas pats apmulſinadamais ſpehks, kas minetai puķei un winſch (t. i. medus) ir tikpat nahwigs kà ſchahs puķes ſeedi. Peemehram, ka zaur medu war ſagiſtetees un pat nonahwetees, derès ſekoſchais atgadijums, kas preekſch wairak gadeem notizis Schweizijâ.

Trihs ſpehzigi jaunekli nodarbojàs ar ſeena eewahkſchanu. Plaudami diwi no wineem uſgahja leelu kamenu puhli, kurâ atradàs papilnam medus. Par ſcho atradumu preezigi pahrſteigti, tee tuhlin apſehdàs un ſahka kopigi atraſto medu notehret. Tà ka Schweizijâ ir kamenes daudſ leelakôs puhlôs kopâ, nekà pee mums, tad ari medus tahdâ puhli ir 5—10 reiſ wairak nekà tahdâ puhliti, ko mehs ſawâs plawâs ſeenu plaudami uſeetam. Tadèk ari minetee jaunekli dabuja no atraſtà puhla katrs ap trim ehdamam karotem medus, kuru tee ſinams wiſu apehda. Tee wareja warbùt kahdu puſſtundu pehz tam buht ſtrahdajuſchi, kad wini abi ſajuta uſ mehles ſtipru koſchanu un kreiſajâ paduſê durdamas ſahpes. Schahs ſahpes pahrnehma pehdigi wiſu meeſu. Tagad tee eeſahka trakot un tika kà no krampjeem rauſtiti. Galwa wineem bij gluſchi apdulluſe un tee ſahka aplam runat. Leelakajâs bailês un kairinaſchanâ uſ wemſchanu, winu ſahpes un rauſtiſchanàs turpinajàs, kamèr wezakais no wineem ſahka ſalu ſmirdoſchu weelu iſwemt un ar wehderu zauri eet, un tà zaur to iſglahbàs no draudoſchas nahwes. Treſchais jauneklis, kurſch ſchai nelaimei bij iſbehdſis, tadèk ka nebij peedalijees pee atraſtà medus apehſchanas, nopuhlejàs uſwadit ſcho uſ kahdas droſchakas tekas, jo wini atradàs weentulâ, nedroſchâ weetâ. Bet kà winſch iſbijàs, kad tas atpakaļ atnahza pee otra, turpat palikuſcha jaunekļa; krampjwihſiga rauſtiſchanàs turpinajàs aiſween leelakâ mehrâ un nabaga jauneklis ſtaipijàs par welti uſ wemſchanu, winſch newareja wemt. Wina mokas wairojàs ar katru azumirkli; tas lozijàs un ſtaipijàs pa ſemi kà tahrps; pa degunu un muti ſahka nahkt aſinainas putas, kamèr pehdigi nahwe winu no wiſàm zeeſchanam atſwabinaja. Pirmajam jaunekļam, no nelaimes weetas aiſweſtam, wemſchana atkal atkahrtojàs, pehz ka tam uſnahza garſch, atſpirdſinadams meegs, no kura tas tikai otrâ rihtâ pamodàs. Peezehlees, tas jutàs puſlihdſ weſels un pehz kahdàm deenam jaw wareja atkal kertees pee ſawa darba.

Pehz iſglahbtà jaunekļa iſſaziſchanas, eſot iſnemtais medus bijis no kahdas leelakas ſlakas kamenu puhla; un wehlak iſrahdijàs, ka tai apkahrtnê auga leelakâ mehrâ kahds ſtahds, ko par wilka ſakni ſauz un uſ kura ſeedeem kamenes labprât uſmetas un iſ teem medu ſuhz. Tà ka ſcha ſtahda ſula ir puſlihdſ ſtipra gifts, tad nemaſ naw ko ſchaubitees, ka ta bij pahrgahjuſe ari iſ wina ſeedeem ſuhktajâ medû, zaur kura leetoſchanu notika behdigais atgadijums.

Vanags.

Kuldiga — 692,000 rbl. u. t. t. Wismasaku summu Piltene apgrosijuse — tikai 25,500 rbl. Kursemes meesti wisi kopâ apgrosijuschi 1,990,300 rbl. un uf laukeem apgrosits 4,352,625 rbl. Tà tad wisa Kursemes tirdsneeziba pagahjuschâ gadâ apgrosijuse 106,694,600 rbl.

Kuldigâ nodomats eewest elektrisku apgaismoschanu.

Aisputê, kà „K. G. A." sino, 20. martâ noschahwees weetejà pasta kantora eerednis tit. rahts Peters Saborowskis.

Leepajas pilsehtas polizijas waldê par galdpreekschstahwu peenemts Peterburgas polizijas usraugs kol. registrators Nikolajs Iwanows.

d) **No zitàm Kreewijas pusem.**

Harkowâ, 2. apr. Galma brauzeens, kurâ Keisariskà Augstiba leelknase Olga Feodorowna atradàs, 28. martâ ap pusdeenas laiku pabrauza Harkowai garam zelâ uf Krimu, bet wakarâ atgreesàs atkal atpakal uf Harkowu, tadêl ka Keisariskàs Augstibas weselibas stahwoklis bija kluwis tik baidigs, ka bija wajadsigs meklet palihdsibu pee ahrsteem Harkowâ. 30. martâ slimiba (plauschu karsonis) jaw bij sihwa un beidsàs ar nahwi ap pusnakti uf 1. aprili, pehz tam, kad slimneeze pehdejàs dsihwibas stundas bija pawadijuse bes samanas. 1. aprili lihki no galma dselsszeka-wagona eenesa Harkowas woksala Keisariskàs istabàs un tur pagaidam eesahrkoja, lihds tiks pahrwests uf Peterburgu.

Peterburgâ nodega Simensa un Halskes elektrisko lampu fabrika. Saudejumu ap zeturtdal miljona rubku.

Warschawa. Iszelojuma kustiba uf Brasiliju sche tagad drusku rimuse, masak dehl laikraksstu brihdinajumeem, nekà dehl stahstijumeem no teem, kuri pahrnahkuschi no tureenes mahjâ. Schahs sinas isklausas wehl druhmakas, nekà senakàs. Pahrnahkuschee stahsta, ka weselas aisgahjeju familijas, newaredamas gruhtumus pahrzeest, nonahwejuschàs paschàs, kà ari nokahwuschi sawus behrnus.

Maskawas bagatneeki, kà „R. Wed." sino, nodomajuschi dibinat „tautisku dsihwibas apdroschinaschanas beedribu".

Minskâ apzeetinats kahds Schihds Finkelsteins, kas apkrahpis wairakus selta kalejus Wilnâ, Kaunâ, Witebskâ, Dinaburgâ un Rigâ. Krahpschanu blehdis isdarijis tà: eegahjis rotu pahrdotawâ, winsch ismeklejàs daschadas rotas par itin prahwu summu un lika tahs eepakat sawâ kastitê, ko is zela somas isnehma. Tad winsch saka meklet pehz naudas, bet tik daudz neatradis, winsch kastiti atdewa atpakal rotu ihpaschneekam, luhgdams, lai tahs paglabajot, kamèr atnahkschot ar naudu. Bet kastiti atpakal dodams winsch it manigi panehma somâ paslehptu zitu kastiti, kas pirmejai uf mata bija lihdsiga, bet pildita seepem. Kà jaw minets, Minskâ krahpneekam isgahjis greisi, jo selta kalejs kastiti attaisijis wina klahtbuhtnê. Finkelsteins gan mehginajis isnukt, tomèr tizis nokerts. Tà winsch sasadsis par wairak nekà 10,000 rbl. wisadu selta leetu.

Uf Woroneschas-Rostowas dselsszeka tagad eerihkoti 4. klases wagoni. Zeresim, ka scham teizamam peemehram sekos ari ziti dselsszeli, zaur ko nabageem kautineem isnahktu leels atweeglinajums.

No Sewastopoles „Graschd." sino, ka tur pehdejo deenu aukstums pee auglu kokeeem padarijis leelus saudejumus, jo tee paschu laik bijuschi pilnòs seedòs.

No Rigas.

Rigas pilsehtas domneeku kahrtejà mehneschsapulzê scho pirmdeen, 1. aprili, kà „D. Z." sino, starp zitu isspreeda schahdas leetas:

1) Peenehma pilsehtas waldes preekschlikumu no 21. februara 1891. g. par Meschmuischas semes dakas ismainu pret 6 Olajas mescha datâ atradoscheem streju gabaleem 195,57 puhrweetu leeleem, kuri peeder Ramas muischas ihpaschneekam.

2) Peenehma pilsehtas waldes preekschlikumu no 28. marta 1891. g. par 2398 kwadr. asu atdoschanu pret 25 kap. samaksu par kwadrat asi, Rigas-Dinaburgas dselsszeka beedribai Tornakalna stazijas paplaschinaschanai un dambja eetaisischanai pret pawasara paleem.

3) Peenehma pilsehtas waldes preekschlikumu no 18. marta sch. g. par 221 rbl. 55 kap. leela pabalsta sneegschanu Kreewu teatra komitejas waldei par 1890./91. gadu.

4) Peenehma, Lomonosowa gimnasijai uf tahlakeem 3 gadeem sneegt 2500 rbl. leelu pabalstu.

5) Apstiprinaja nolasito Rigas Diskonto bankas rehkenu pahrskatu par 1890. g. Banka pagahjuschâ gadâ atmetuse skaidras pelnas 60,325 rbl. 51 kap.

6) Peenehma pilsehtas waldes preekschlikumu, lai pilsehtas walde spertu solus pee Rigas-Tukuma dselsszeka direkzijas, ka brauzamo maksu uf juhrmalu un atpakal paseminatu, pee ka peeprasiti sekoschi punkti: 1) lai wisàs wagonu schkiràs brauzamas weenas paseminatu lihds agrakai maksai; 2) lai sesonas kartis eewestu wismasakais 25 kap. lehtaki no rubla; 3) isdotu atpakalbraukschanas (retur-) biletes par wismasakais 10 kap. lehtaki no rubla; 4) eerihkotu keturto wagonu schkiru; 5) isdotu skolas behrneem kartis pehz agrakàm zenam un 6) lai eerihkotu wismasakais diwreis deenâ ahtrbrauzeenus turp un atpakal.

Rigas Latweeschu teatris. Treschdeen, 20. martâ, israhdija pirmo reisi un swehtdeen, 31. martâ, otro reisi pee galigi ispahrdota nama „Staburaga meitinu", romantisku pasaku ar dseedaschanu un dejam no Th. kga. Rakstneeks nehmis sawai lugai par weelu Staburaga teiku un to dramatisejis pehz „Das Fischermädchen von St. Goar" paranga. Lugas darbibu winsch ir nolizis uf to laikmetu, kur Latweeschi bij peenehmuschi kristigu tizibu un schkehpneseju ordens waldija pahr Widsemi. Swejneeks Akots ar sawu meitinu Laumu dsihwo Daugawas malâ pee Staburaga klints. Lauma sateekas newainigâ mihlestibâ slepeni meschâ ar bruneneeku Lotaru, kursch slehpj sawu ihsto wahrdu un isdodas par brunu kalpu Ginteru. Bruneneeks Kuno's nokluusas abu mihlestibu un gribedams Lotaram atnemt mihlako, apnemas Lotaru nogalinat. Par Laumu teek pee kaudim ispaustas wisadas launas tenkas, ka ta naktìs apmeklejot druhmas weetas un sasinotees ar welnu un esot ragana. Sataisotees uf Jahnu wakara swineschanu pehz „sentschu eerascham", ir stipra kurneschana par to, ka wezais Jahnis, kursch eepreeksch pee Akota apjautajees un dabujis no ta apgalwojumu, ka Laumina naw launa, nospreedis, ka schi „wisu skaistakà" ari schoreis seedos Lihgojam. Swehtajâ naktì ir stiprs pehrkona negaiss, ko mahntizigee lautini eeskata par launu sihmi un kad Laumai seedojot Lihgojam sibins eesper swehtajâ altarî, wisi pahrleezinati, ka wina ragana. Schinî brihdî eerodas Kuno's ar saweem uspirkteem kalpeem un satwer Laumu, to gribedams sew aiswest lihds; ari Lotars eerodas ar sawejeem, Laumu glahbt, kur winsch no Kuno teek nogalinats. Lotara lihkis teek Kokneses brunu sahlê isstahdits un laudis nahk bareem apskatit jauno mironi. Ari Lauma isluhdsas no tehwa atlauju, eet uf Kokneses pili tai zeribâ, te satikt sawu lihgawaini, brunu kalpu Ginteri. Winu pawada Gedarts, Latwju jauneklis, kursch Laumu no wisas sirds mihl, bet neatrod pretmihlestibu tadêl, ka winas sirds jaw peeder zitam. Lauma pasihst Lotarâ sawu Ginteru un kaisligâ mihlestibâ pakrit pee sahrka; sawàs besgaligàs sahpês wina apsihme Kuno par Lotara slepkawu, kursch sawu kauna darbu nespèj noleegt. Zaur scho atgadijumu teek Laumas satiksme ar Lotaru wiseem sinama un wina teek neween no wiseem laudim, bet ari no sawa tehwa par besgodigu meitu atstumta un nolahdeta. Sawàs sahpês un besgaligâ issamischanâ wina mekle meeru dsestrajòs Daugawas uhdenòs. Daugawas nahru karals winu usnem sawâ walsti, tai apsolidams dot burwigu spehku, wisus eenaidneekus, kas tai pasaulê tik launu nowehlejuschi, samaitat. Bet wai tai, ja ta kahdu gribetu saudset! Lauma sehd kà nahra uf Staburaga un koklê selta kokli, kuras burwigàs skanas wilina laiwneekus, dotees pee winas. Bet katrs, kas pehz winas eekahrojas, atrod galu dsestrajòs wilnòs. Kunos, no ordena isslehgts un no launas sirdsapsinas mozits, dodas kà swehtzelotajs muhkìs uf Palestinu, atrast tur meeru; winam janàk Staburagam garam, winsch redz Laumu, winsch grib pee winas, tai krist pee kahjam un luhgtees peedoschanu. Neweens negrib winam laiwu irt, tik Gedarts, duhschigais sehns, kas pehz sawas Lauminas ilgojas, winam dodas lihds. Lauma eerauga Kuno brauzam, winas atreebiba sasneedz augstako pakahpeenu, winas kokle iswilina jaukakàs skanas. Laiwa sadragajas pee asàs klints un abi laiwineeki nogrimst putoschòs wilnòs. Lauma redz Gedarta nahwi, winas sirds sajùt schehlabas dehl schi jaunekla, kas pret winu tik labs bijis un winu no wisas sirds mihlejis. Par to nahru karalis soda Laumu, winu pahrwehrsdams par klints akmeni. „Staburaga meitinas" asaras gadu simteem ritès un isteiks tautu audsem sawas sehras! — Tahds ir ihsumâ lugas saturs. Rakstneekam ir it labi isdewees karakterus, kas lugâ nahk preekschâ, tehlot un zauri west, kaut gan daschòs sihkumòs buhtu wehlejams, ka lugu pahrstrahdatu, tà pehdejâ zehleenâ, kur Kunos garâ monologâ isstahsta, kà winu ordens sodijis un zik winsch nelaimigs. Kokneses pili, sehru zeremonijâ, buhtu sarunas, kas teek westas, ari paihsinajamas, zaur ko panahktu wehl labaku eespaidu. Jt daili ir rakstneekam isdewees tehlot trescho ainu swehtajâ birsê. Sche katra Latweescha sirds top pazilata, redzot muhsu sentschu eeraschas un zeremonijas, kuras tee isdarija upurejot sawam deewam Lihgojam. Lugu pabalsta ari pareisi eepihtas tautas dseesmas un mahksias komposizijas. Israhde isdewàs, sem Rhode-Ebeling kga reschijas, labi, pee kam reschiju dsihwi pabalstija no Miller kga krahsotàs jaunàs dekorazijas un no Krëger kga un Hibschman kundses pagatawotee jaunee kostimi. Ari kapelmeistaram Wëlfert kgam jaissaka atsiniba par eemahziteem dseedaschanas gabaleem. — Akteeri zentàs zits zitu pahrspèt. — Abàs israhdès daudzeem bij jaatstàj teatra nams, nedabujuscheem ee-ejas biljetes, tadêl ir teatra walde nospreeduse, lugu riht atkahrtot. Lai pasteidsas, kam tihk noskatitees „Staburadses meitinu". Eg.

Sinibu Komisijas pehdejâ sapulzê preekschneeks wispirms sinoja par eenahkuscheem raksteem un dahwinajumeem. Grahmatas bija dahwajuschi: Stakle — Par peeminu uf Matischu basnizas un draudses pagahjuscheem 200 gadu pastahweschanas swehtkeem, septembri 1887. g. Rigâ, 1887.; un Sch. Sulekss — Wadonis latweeschu walodas mahzibâ un rakstu darbòs pagasta skolam. Sastahdijuschi Sch. Sulekss un H. Sihle, skolotaji Leepajâ, 1891. Bez schim bija wehl eesuhtitas schahdas grahmatas: Kahrklu swilpe. Dseedajumi un dsejoli, seedonim atmostotees, saskandinati no Teodora (2 eksemplardòs) — no autora, un — Sagli. Original-joks ar dseedaschanu diwòs zehleenòs no Rudolfa Blaumana. Pascha apgahdibâ. Rigâ, 1891. — no autora. Manuskriptus bij eesuhtijuschi: Buhmanu Karlis — Puhschkoschanas wahrdi, usrakstiti Ehrgemes apgabalâ: 1) Asins aptureschanas wahrdi, 2) Preeksch sobu sahpem; 3) Preeksch galwas sahpem; 4) Preeksch rosem; 5) Preeksch behrnu rosem; 6) Preeksch sirds slimibas; 7) Preeksch leesas sehrgas un bultas wainas, tà sauktàs „zaurschautàs" slimibas, lopeem; 8) Preeksch lopu slimibam; Kruhminu Jahnis, Drustu-Aukukalna Wez-Aukòs, II. suhtijums — a) Mihklas, no 100—180; b) Tautas dseesmas, no 30—50; c) 53 gowju wahrdi; d) 20 sirgu wahrdi, un e) 50 summu wahrdi. J. Muhrneeks — Tautas dseesmas daschadòs apdseedajumòs, noklausitas Krona Lejaszeemâ; Augusts Osis Alaschu Swirgsdòs — 620 tautas dseesmas un 31 tautas meldija; Klekeru Karlis Kehtschòs — 57 tautas dseesmas un tautas teikas: 1) Skujene, 2) Naudas akate, 3) Wezu lauschu runas par ihsti bagatu naudas awotu, 4) Par kahdu Zirneres (?) mahju, 5) Naudas sahrks, 6) Nitaure; Martinsch Melbards Waltenbergâ — 40 mahntizibas un teika „Kadêl sakis lez?"; Mattinu Martinsch — 200 tautas dseesmas, noklausitas no mahmulinam Siguldas Mattinu mahjâ. Bez ta Purna Jahnis Ehrgemê bij eesuhtijis 5 tautas dseesmas ar meldijam, kuras dseedajuschi: Purnu Marija, Sirnu Andrejs un Welka Karlis, un 1 rinka deju (polku). Pehdejo eesuhtijumu nodewa Musikas komisijai, uf eesuhtitaja wehlejumos. Musejam bija dahwajuschi: W. Liebecks — 1 rotas adatu, un Leepinu Jehkabs Alswikâ — 1 wezu naudu un daschadas bronsa rotas leetas; pehdejàs israktas Alswika pagasta Jaun-Laiwinu mahjas tuwumâ, tà sauktâ „kapu kalninâ". Bez ta Leepina kungs laipni peesola, suhtit wehl zitas leetas, kuras turpat rokot atrastas. Tahlak preekschneeks sinoja, ka Ed. Aissilneeks winam peesuhtijis leelaku krahjumu wezu naudu, kuru starpâ atrodotees weens selta naudas gabals. Pehz eesuhtitaja wehlejumos krahjums tik tad nododams Sinibu Komisijas monetu krahjumam, kad winsch sakahrtots un par winu sastahdits pilnigs pahrskats — ko drihsumâ isdarischot. — Studentu stipendiju leetâ preekschneeks sinoja, ka zaur atpirkschanos no jaungada wisitèm schinî gadâ eenahzis pawisam 1014 rbl. 25 kap., un ka 252 rbl. atmaksati atpakal no agraki pasneegtas naudas palihdsibas, tà ka stipendiju kasê schim brihscham atrodotees ap 1300 rbl. Ar ihstu preeku jaleezina, ka no gada uf gadu zaur atpirkschanos no jaungada wisitem arween wairak eenahk naudas preeksch stipendiju kases, — ta ir gaischa leeziba, ka tauta arween uf preekschu zenschas, gahdat par sawas jaunàs paudses isglihtibu, uf kuras tatschu pabalstas tautas labklahjiba un garigâ dsihwe. Kad preekschneeks bija nolasijis sawahktàs sinas par Latw. studentu skaitu katrâ augstskolâ, zik ilgi un ko wini katrs stude un zik palihdsibas dabun no zitas puses, sapulze nospreeda schoreis pasneegt 600 rbl. is stipendiju kases un proti schahdâ kahrtibâ: Ridsineekeem — 150 rbl., Terbatneekeem: Lettonijas literarisko wakaru lozekleem — 200 rbl. un literariskai siniskai studentu sabeedribai — 50 rbl., Peterburdsneekeem — 100 rbl. un Maskawneekeem — 100 rbl. Tahlak sapulze schinî leetâ nospreeda, ka pehrngad Sinibu Komisijas eezeltee delegati augstskolu isdalitaju komitejâs ari preeksch nahkoschas reisas paleek tee paschi. — Tad bibliotekas pahrsinis nolasija jaunisstrahdato jeb papildinato kahrtibas rulli preeksch Sinibu Komisijas bibliotekas un preeksch lasamà galda, kuru sapulze apstiprinaja. — Pehdigi turpinaja un nobeidza Sinibu Komisijas bibliotekas grahmatu sijaschanu un apsihmeja tos numurus, kuri isnemami is bibliotekas un noleekami kahdâ sawrupâ weetâ. — Wehlà laika dehl sapulzi slehdza, pirms wareja nobeigt pehdigo deenas kahrtibas pantu. M.

N. L. B. Musikas Komisija pehdejâ sehdê nolehma: peesolit Jurjanu Andrejam pabalstu, lai winsch wasaras brihwlaikâ Komisijas usdewumâ apmekletu daschus widus Widsemê un Kursemê un krahtu tautas meldijas, rotalas, dejas u. t. t. un wisu zitu, kas uf musiku sihmejas. Tahlak nolehma uf Jurjana preekschlikumu: 1) eegahdat wairak, ihpaschi Leischu, Kreewu un zitu Latweescheem radneezigu tautu meldiju krahjumus, preeksch sinatniskas salihdsinaschanas ar Latweeschu tautas meldijam; 2) pahrrunaja, ka buhtu derigi, isdot musikas awisi waj nu reis pa mehnesi waj wehl retak, lai waretu tautâ wairak isplatit derigas sinas par musiku un dseedaschanu; 3) sahkt kraht musikas terminus, kuri buhtu derigi, ja wehlak warbùt gribetu isdot kahdu musikas teorijas grahmatu. — Arkiwars sinoja, ka eesuhtitas daschas dseesmas, kuras, ja Komisija atrod par derigàm, waretu usnemt sawâ krahjumâ. Preekschneeks sino, ka zaur Sinibu Komisiju sanehmis no Purnu Jahna Ehrgemê tautas dseesmas un rinku deju. Par lozekli Mus. Komisijâ usnehma J. Abeli. A. Agls.

Widsemes lopu aisstahweschanas beedr. 29. martâ notureja generalsapulzi pilsehtas meitenu skolas telpâs. Is nolasitâ gada pahrskata redsams, ka beedribas stalli, Reweles eelâ Nr. 35, isgahjuschâ gadâ nodoti 1533 kustoni, to starpâ 1462 suni, starp teem uf eelam saguhstiti 1286, dseedinaschanai, kopschanai un nogalinaschanai nodoti 176 suni. Lai aiskawetu kustonu mozischanu uf eelam un uf tirgeem, ar Rigas polizijmeistra kunga atlauju, ir eezelts usraugs, gorodowoja mundeerâ, kuram katru deenu beedribas preekschneezibai jasino par sawu darbibu. Putnu apsardsibai pagatawoti leelâ wairumâ putnu buhrischi, kuri par lehtu zenu dabujami pirkt pee J. Ikerta (Kalku eelâ Nr. 16). No saru beedribam Wilandê, Terbatâ, Werowâ, Walkâ, Limbaschòs, Skrihweròs, Bolderajâ un Dinamindê, Dubultòs un zitâs juhrmalas weetâs un Dikltòs, gada pahrskati bija deemschêl eesuhtiti tikai no Wilandes un Dubulteem. Beedribas eenehmumi un isdewumi pagahjuschâ gadâ bijuschi 2540 rbl. 61 kap. Pehz tam isdalija kahdeem 9 tirgus usraugeem goda sihmes dehl sewischkeem nopelneem lopu apsardsibas sinâ un wineem issazita beedribas pateiziba. Scheklàt wehl peeminams, ka beedribas stalli, Reweles eelâ Nr. 35, katrâ laikâ dabujami pirkt wisadu sugu suni.

Saikowska kga 1. Latw. orkestra isrihkotais konzerts scho treschdeen Rigas Latw. beedribas namâ isdewàs mehreni. Sewischku eewehribu ispelnijàs Wihtola Ligo, kas jaw pat ahrsemès tizis spehlets. Publika bija eeradusès prahwâ skaitâ. —s.

Doma basnizâ isgahjuscho swehtdeen eeweda par mahzitaju Fridrichu Hakmani.

Ledus Daugawâ sahka jaw isgahjuscho sestdeen augschpus tilta kustetees. Pilnâ sparâ tas sahka eet otrdeen. Uhdens masumu pazehlees. Tagad Daugawâ peld pareti ledus gabali it omuligi uf juhrinu.

Uf Basteja kalna isgahjuscho sestdeen noschahwees kahds jauns zilweks, kursch no Jelgawas bijis atzelojis, darba meklet.

Uf Palestinu. Schihdi pehdejâ laikâ nopeetni apspreesch jautajumu par aiseeschanu uf Palestinu, kuram noluhkam Schihdu bagatneeki pehrk semes gabalus. Pirzeji, kà „R. W." sino, esot Ridsineeki. Schajàs deenàs uf Palestinu aiszelojis schejeenes tirgotajs un domes lozeklis Schwarzborts, lai apluhkotu tur pirkto semes gabalu.

Aisluhgums preeksch nabagàm schuwejam. „Ztgai f. St. u. L." eesuhtits luhgums turigeem Ridsineekeem, lai wini par wasaras mehnescheem pee sewis juhrmalâ usnemtu kahdu nabadsigu schuweju, ka lai winai buhtu eespehja, ee-elpot kaut zik tihru gaisu. Labprahtigi usnehmeji lai greeschotees pee Kawal jkdses, Dsirnawu eelâ Nr. 20, kur wineem eeteikschot tahdas schuwejas, kas teescham zeenigas, ka winàm sneedz palidsibu.

Uf Jelgawas dselsszeka no 15. aprika sahkot wisàs stazijàs tiks isdotas atpakal brauzamas (retur) biletes, kuras tiks 30 kap. no rubla lehtaki aprehkinatas. Schahs biletes buhs tanì pat deenâ isleetojamas; otrâ deenâ tahs wairs nederès. Tàpat no minetàs deenas sahkot, uf ihpaschu wehlejumos, daschadas sabeedribas un beedribas warès dabut ihpaschus brauzeenus ar 3. klases wagoneem. Schahdus ihpaschus brauzeenus isrihkos, ja rodas galwotaji, ka tiks isnemtas ne masak par 300 biletem. Schahdòs atgadijumòs maksu par braukschanu aprehkinàs tà, ka turp brauzot nems tik augstu maksu, kà ta ir pastahwigi noteikta, kamèr atpakal braukschana notiks par brihwu. Par scho direkzijas nolehmumu war tik preezatees.

Negehliba. „R. W." sino, ka kahds schejeenes kungs no Karalautscheem parakstijis koschu nabagu jaunawu par guwernanti, peesuhtidams winai rokas un zeta naudu. Bet kà jaunawa sabihjusès, kad kungs meitinu no woksala nowedis kahdâ netiklâ namâ. Nabaga meitina tikai ar waru spehjuse is scha nama tikt laukâ un ar zitu palihdsibu nokluht sawâ dsimtenê. Pret nekreetno kungu esot eesahkta ismekleschana.

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Siltam laikam tuwojotees — usdodu eezirknu pristawu kungeem greestees pee trotuaru apluhkoschanas un, kur wajadsigs, likt isdarit islabojumus, tà, ka pawasarim eestahjotees, wisi islabojumi nobeigti un trotuari atrodami labâ kahrtibâ. — Maskawas Ahrrigas 4. eezirkna naktswaktneekam Anufrij Potzjusam, ar bleka Nr. 135, nospreeschu par to, ka tas sakehris saglus noseeguma weetâ, ismaksat 5 rbl. kà atsinibas algu is preeksch gorodowoja wakts posteem nolemtàm sumam. — Uf Beerinu muischas semneeka Jehkaba Bruhwera luhgumu, kursch dsihwo Krahsnu eelâ sem Nr. 20, usdodu eezirknu pristawu kungeem pehtit pehz wina pasuduschà dehla Jahna Augusta Wituma Bruhwera, kursch bijis 18 gadus wezs, widuweja auguma un gaischu seju, apgehrbees seemas mehtelî un ar silu zepuri — atraschanas atgadijeenâ to nodot wina wezaku dsihwoklî. — Beeschi tapis eewehrots, ka daschi pasascheeru suhrmani, braukdami ar pasascheereem, smehke tabaku; smagee suhrmani, ambaru tuwumâ un wispahrigi tahdâs weetâs, kur smehkeschana aisleegta, smehke is sawàm pihpem. Usdodu eezirknu pristawu kungeem tiklab personigi uf to luhkotees, kà ari usdot uf wakts stahwoscheem gorodowojeem, ka schahdas nekahrtibas augschminetòs gadijumòs wairs nenoteek, un ka pretneeki schim nosazijumam sauzami pee atbildibas.

Sahdsibas. 30. martâ, Duntesmuischas eelâ sem Nr. 11, is semneeka Andreja Landischinska dsihwokla, zaur kastes usmuhkeschanu issagti 138 rbl.

skaidrâ nandâ. — 1. aprili, Marijas eelâ sem Nr. 73, iſ Iwana Schukowska dſihwokla zaur uſmuhkeſchanu, iſſagtas daſchadas drahnas ap 16 rbl. wehrtibâ. — Nakti uſ 2. aprili, Straſdumuiſchâ, neredſigo inſtituta direktora Oſkara Nothnageka kantorî, zaur loga uſlauſchanu, iſdarita naudas un daſchadas mantibas ſahdſiba ap 217 rbl. wehrtibâ. Aiſdoms par ſahdſibu kriht uſ bijuſcho ſulaini. — 2. aprili, Liwones eelâ ſem Nr. 17, Nikolaja Lawrowa un Timofeja Tſchestakowa dſihwokli, zaur atſlehgu uſlauſchanu, iſdarita daſchadu drahnu ſahdſiba ap 50 rbl. wehrtibâ.

Sahdſibas uſeeſchana. Rigas ſlepenpoliziſai tapa ſinots, ka barona Wolff-Waldenrodes muiſchâ, iſ tureenes fabrikas iſſagts terpentin ekas tihramais katlis. — Iſdarot pakalmekleſchanu ſchis katlis atraſts Jaroſlawas eelâ ſem Nr. 8 pee kahda Schihda, kurſch to nopirzis no ſagla par 107 r. 95 k. Iſmekleſchana eeſahkta. (R. P. P. A.)

Kuzneeziba.

Sinas par „Auſtras" kugeem. 1) Kugis „Latawa", kapt. B. Oſolinſch, 23. martâ atſtahjis Monte Kriſti (W.-Indijâ) un ar krahſu koku lahdinu dewees zelâ uſ Leepaju. 2) Kugis „Aurora", kapt. K. Mandelbergs, 24. martâ ſaſneedſis Schildi (Angl.), kur eenem ogku lahdinu atweſchanai uſ Rigu. 3) Kugis „Teriberki", kapt. S. Laſis, 27. martâ ſaſneedſis Djeppi (Franzijâ). Iſdewis tur nowesto koku lahdinu, kugis eenems krihtu, atweſchanai uſ Rigu.

— Saimneezibas padomi.

Eewehrojumi pee ſalnam. Kad nu „Mahjas Weeſa" redakzija uſaizinajuſe wiſus, uſrakſtit peedſihwojumus ſemkopibas ſinâ, tad peemehram gribu eeſâkt ar kahdàm maſàm druſzinam. Mums, ſemkopjeem, te Peterburgas un Nowgorodas gubernâ ir ſalnas leeli eenaidneeki waſarejai, ihpaſchi ſirneem un kartupeleem, daſchu reiſ ari rudſeem ſeedôs. Tahdâ nelaimes atgadijumâ kahdâ rihtâ eeraugu ſawâ noſaluſchâ ſirnu druwinâ kahdu kopinas wehrtu gabalinu, no ſalnas neaiſkahrtu un ſatu. Nogahjis raudſit atradu, ka tur kahdas wajadſibas dehl biju bedri razis, kuru ſehjot biju peebehris. Laikam dſiſta ſemes uſgreeſchana ir deriga. Tai paſchâ rihtâ kahdam kaiminam bija wiſa druwa ſmuki ſala — winſch bija zilas arot (pirmo reiſu rugajus arot) uſgahſis pulka mehſlu un dſiſi eearis. D. Altraks.

Kartupeku taupiſchana. Kad jauni kartupeki druwâ ir tik leeli, ka war jaw ſahkt ehſt, tad tos, no wagas iſnemot, newajaga luksſtu aiſkahrt, bet paweegli no luksſta apakſchas tos leelakos iſnemt un luksſtu apſiſt (apwandit lihdſ pirmàm lapam ar ſemi). Rudeni atradis, ka apakſch daſcha „iſraudſita" luksſta buhs wairak apakſchâ nekà apakſch neraudſita. Kartupelis mihl iſkuſtinaſchanu.

Kà Derowà alus bruhweſam. Ja grib kahdu 15 ſpainu iſtezinat, tad nem kahdi 3 mehri meeſchu, 2 mehri rudſu, abus ſajauz kopâ un iſdeedſè. Tad iſſchahwetus ſamal, eeleek kublâ (nezeptus), uſlaiſch remdenu uhdeni, tad met eekſchâ tihrus, krahſnî nodedſinatus akmenus, lai tee ſawahra. Kublu tad wajaga iſmaiſit un noſegt. Pus mehru iſdeedſetu un ſagrauſdetu eebruhnu auſu ari wajaga klaht peebèrt. Kad kahdu ſtundu tà kublâ ir ſtahwejis, tad laiſch ſemê, otrâ trauklâ, ſauj atdſiſt remdenam, tad leek raugu eekſchâ, lai ruhgſt. Tas tad ir pirmais alus. Uſ to paſchu eeſalu laiſch otrreiſ uhdeni wirſû un dara tàpat kà pirmo reiſi; bet ſchim nu ir jaſauj ilgaki kublâ ſuſt. Kad grib ruhgſchanu weizinat, tad peelej maſu neezinu ſpirta klaht. Kad alus beidſ ruhgt, tad wajaga nonemt raugu un laiſt muzâs eekſchâ. Tà dara ari Kreewi. Ja alus labi iſdewees, tad tas muzai ſpex ſtihpas noſt un dſehraju no galda pagaldê. D. Altraks.

Sihkumi.

Reti ſtiprs zilweks. Bolwas muiſchâ, Luzinas aprinkî un Witebſkas gub., dſihwo kahds reti ſtiprs jauns zilweks, Karlis M. Zik winſch ſtiprs, ir eewehrojams no ta, ka winſch katrâ rokâ nem pa 2 pudu ſwara bumbas, un, rokas neſaleekdams, pazel winas pahr galwu un tad pahrſweeſch kà behrnu ſpehles bumbinas pahr nama jumtu. Daudſi, kas mehginajuſchi ar winu zihkſtotees, bet winſch ir pazehlis ſawus pretineekus gaiſâ kà maſus behrninus un tos neſis eewehrojamu gabalu. Kahdreiſ weenam ſemneezinam ſirgs bij nokritis balkus wedot. Karlis M., eeſchehlodamees pahr ſemneezinu, pahrneſis balkus uſ muguras uſ mahju, kahdas reiſes tik atpuhſdamees. Atſtahſtijis C. F. Slags.

Iſ muhſu weeſigàs ſadſihwes.

„Rigas Latw. beedriba."

Swehtdeen, 7. aprili, pulkſten 7 wak.: teatris. Iſrahdis „Staburaga meitina". Romantiſka paſaka ar dſeedaſchanu un dejam, 7 ainâs, pehz dota parauga un weetigàm teikam ſarakſtita no Th.

„Jonatana beedriba."

T. p. d., plkſt. 1/2 8 w.: dramatiſks muſikaliſks jautribas wakars ar ſekoſchu deju.

„Sw. Jahna baſnizâ."

T. p. d., plkſt. 6 w.: garigs konzerts, iſrihkots no Peterb. Ahrrigas Dſeed. beedribas.

Wakejas wehſtules.

D. G. — S. Telpas truhkuma dehl Juhſu rakſtu wareſim tik nahkoſchâ numurâ nodrukat. Pateizamees.
A. T. — B. Tapat.
D. Al. — Kl. Tapat.
B. — J. Dſejolam maſ zeribas, eeraudſit deenas gaiſmu.
J. M. — Glb. Loti preezajamees, ka eewehrojat Laika grahmatâ iſteiktos padomus, kà derigi war laiku pakawet. Rakſtus Simibu Komiſijai warat ari mums eeſubtit; tos tad no ſawas puſes eeſneegſim Komiſijai. Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 7. aprili 1891. g.

Jahna baſnizâ	pulkſten	9	mahzitajs	Bernewitz.
" "	"	2	"	Bernewitz.
Gertrudes baſnizâ	"	9	"	A. Walters.
Jeſus baſnizâ	"	2	"	Bergmanns.
Martin baſnizâ	"	9	"	Kaehlbrandts.
Trihsweenibas baſn.	"	9	"	Fromms.
Pahwila baſnizâ	"	1/2 9	"	Hackmans.
Lutera baſnizâ	"	1/2 9	"	Paukſchens.

No ahrſemem.

Wahzija. Keiſars Wilhelms tagad apzeło oſtu pilſehtas. Uſ ſcha zekojuma winu pawada ſirmais Moltke. Keiſars gribot dabut Moltkes padomu, kà Fridrichsortes apzeetinajumi buhtu pahrlabojami no juhras puſes. Iſgahjuſcho ſeſtdeen Moltke apſkatijis apzeetinajumus un darijis ſawus peeſihmejumus. Kiles pilſehtâ keiſars iſſolija 10,000 marku leelu goda algu teem Wahzu kugu buhwetawu ſtrahdneekeem, kuri pirmee iſgatawos derigu muduli brunu kugim Sigfrid.

— Wahzu armijâ eewedſchot jaunas ſlinſchu patronas, kuru lodes buhſchot zitadakas, nekà lihdſchinigàs.

Auſtro-Ungarija. Keiſars Franzs Joſefs ſchinîs deenâs runaja trona runu, kura wiſpahri leezina, ka Auſtro-Ungarija grib uſturet meeru. Keiſars ſtarp zitu teiza, ka neween winſch, bet ari wiſas ſweſchas walſtis, kà winam tizis apgalwots, wehlotees meera.

Frantſchu patriotu ligas lozeklis Obeſs iſlaidis grahmatu ſem noſaukuma „Kara ſauzeens", kurâ luhko peerahdit, ka Franzijai katrâ ſinâ wajagot Wahzijai paſludinat karu gada jeb pusotra gada laikâ. Frantſchu kara awiſe „Progrès Militaire" loti pukojas par ſcho grahmatu.

Greekijas kronprinzeſe Sofija, Wahzu keiſara Wilhelma mahſa, peenemſchot pareiſtizibu. Wina tikſchot kriſtita ap Leeldeenam.

No Bulgarijas atnahkuſchas ſinas, ka waldibai laimejees ſaguhſtit galwenakos Beltſchewa ſlepkawas. Zik ſchàm ſinam pateeſibas, tas janogaida, jo waldiba, ſawâ ſakaiſumâ, warbùt apzeetinajuſe daudſi gluſchi newainigu kautinu.

Deenwidus-Amerika. Tſchiles dumpineeki, kà iſ Nu-Jorkas ſino, eenehmuſchi Arikas un Taknas pilſehtas, kuras padewuſchàs ar labu. Waldibas kara ſpehks aiſbehdſis uſ Boliwijas robeſcham. Kà rahdas, tad dumpineeki paliks par uſwaretajeem, jo winu rokâs tagad jaw atrodotees wiſa Seemeļ-Tſchile.

Serbijâ greeſch leelu wehribu uſ Bulgarijas rihkoſchanos pee Serbijas robeſcham. Serbu waldiba uſaizinaja ſawu weetneeku Sofijâ, Steitſchu, lai winſch ſchinî leetâ ſuhtitu ſinojumu pa telegrafu.

Telegramas.

Peterburgâ, 4. aprili. Schodeen ap plkſt. 2 pehz puſd. Winas Keiſariſkas Augſtibas leelknaſes Olgas lihki atweda Peterburgâ.

Berlinê, 15. (3.) aprili. Keiſara uſdewumâ Saksijas-Altenburgas prinzis Alberts brauks uſ Peterburgu, lai tur kà keiſara weetneeks peedalitos pee leelknaſes Olgas behrem.

Ihpaſchneeks un iſdewejs: Ernſt Plates.
Atbildoſchais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 5 апрѣля 1891 г.

Sludinajumi.

Rembatâ
pawaſara tirgus tiks noturets 25. aprili ſchinî gadâ.

Wilhelm Lange,
8, Teatra bulwari 8.
Leelakais
tapetu krahjums
no
eeſch- un ahrſemes ſortem,
peedahwà leelakâ iſwehlê
par
fabrikas zenam.

F. Lassmana
ſehklu pahrdotawa
leelumâ un maſumâ,
Alekſandra bulwari Nr. 1,
netahlu no jaunà apgabalteeſas nama, blakus Kundta pulkſtenu magaſinai.

Zenas maſumâ-pirzejeem

Galwinkahpoſti, ſemee	5	kap. lote.
Kahli, greeſchni jeb ſpruhtas	3	" "
Burkani, garee, farkanee	3	" "
" ihſee, waſaras	5	" "
Beetes, garàs un apaļàs	3	" "
Zigorini	3	" "
Peterſili	3	" "
Rahzeni, daſchadas ſortes	3	" "
Selderini	8	" "
Salati	10	" "
Rediſi	3	" "
Rutki, waſaras un ſeemas	3	" "
Kirbji	3	" "
Gurki, kreewu	3	" "
" Holandeeſchu ſalee	15	" "
" " baltee	20	" "
Purawi agree	8	" "

Lopu baribas beetes, daſchadas ſortes, 20, 25, 30 un 35 kap. mahzinâ.
Lopu rahzeni . . . . 40 kap. mahzinâ.
" burkani, milſigee . 40 " "
" kahli . . . . . 40 " "

Wiſadas **puku** un wiſas zitas ſche neminetas ſehklas par lehtakàm zenam.

Uſ galwoſchanu, labi dihgſtoſchas un pareiſas ſortes.

Atkalpahrdewejeem aprehkinu lehtakàs Rigas engros zenas.

Ar augſtzeenibu 1
Fr. Lassmans.

Gumija
alus nopildiſchanas ſchlaukas,
alus pudelu rinkus,
wiſlabakas ſortes, peedahwà
Christian Seeligs,
1 Grehzineeku eelâ Nr. 1.

Zeen. ſemkopjeem
labi dihgſtoſchas
abolina, timotina un wihku ſehklas
par paſeminatàm zenam peedahwà
H. J. Blumenthals,
5 Terbatas eelâ Nr. 15.

Puku, dahrſa-ſaknu un lopbaribas augu ſehklas
peedahwà uſ galwoſchanu
Fr. Lassmanns,
4 Rigâ, Alekſandra bulwari Nr. 1.

Labakàs
gumijas ſtempeles un ſehgeles
preekſch teeſu eeſtahdem un priwatperſonam, kà ari wiſadas krahſu ſortes par lehtakàm zenam.
Pilniga galwoſchana.
R. Nebelſieck'a
pehznahzeji,
Rigâ, Kalku eelâ Nr. 11.

Anglu kokwilnas (bommwilnas) deedſinu un wilnas dſiju magaſine
Rigâ, netahlu no rahtuſcha, pee **„Siwes"**,

Kalku eelâ Nr. 38.

Sawam leelam pirzeju pulkam paſinoju, ka es, bibinadamees uſ ſaweem baudſgadigeem peedſihwojumeem, ſaweem zeen. pirzejeem par atweeglinaſchanu, eſmu wezo magaſinu pee **„Siwes"** no jaunu pahrbuhweſis un to apgahdajis **wiſlabakàm prezem**, pa dalai **auſchamàm wajadſibam**, un eewehrojot labo kurſu, man bij eeſpehjams, ſapirkt **leelus pretſchu krahjumus**, kurus tagad pahrdodu par **20 prozenteem lehtaki** nekà pagahjuſchâ gadâ.

Jt ſewiſchki lehti peedahwaju **Anglu kokwilnas deedſinus**, kuru teizamo labumu mani pirzeji labi paſihſt, tapat ari **linu dſijas**, no tihràm, garàm ſchkeedram, kuras beſ iſnehmuma dabujamas weenigi manâ magaſinâ pa fabrikas zenam. Paſihſtamàs **wilnas dſijas** preekſch auſchanas dabujamas leelâ iſwehlê no 40 lihdſ 150 kap. mahrz.

Pahrdodu **zeſira wilnas dſijas** wiſàs krahſàs preekſch greſnuma drahnam par 160 kap. mahrz., preekſch krahſu daſchadibas peedahwaju **ſudrabainus** un **ſeltainus deedſinus**, tapat ari **pubulainus audus**.

Tepat dabujami **ſchujamee** un **adamee deegi** pilnigâ iſwehlê.

Wiswiſadi audekli, ſehgel-audeklis, braſilias un **labibas maiſi.**

Peedahwaju ſawâ magaſinâ **tuhku drapu, wilnainas drahnas** un **wiſadas modes prezes.**

Blakus pahrdotawai atrodas mana
apteeku, kimikaliju, krahſu un ſmarſchojoſchu pretſchu magaſina
Rigâ, netahlu no rahtuſcha, pee **„Siwes"**, Kalku eelâ Nr. 38.

Paſinoju, ka es, lai iſtaptu ſawam leelam pirzeju pulkam, pahrbuhweju no jauna ſawu **apteeku pretſchu magaſinu** un lihdſ ar to eſmu ſtahjees taiſnâ ſakarâ ar Kreewu un ahrſemes tirgataju nameem, kadehl ſaweem zeen. pirzejeem peedahwaju **wiſlabakàs prezes**, kà: **anilinu, kroma krahſas, indigo** (ſilum-ſahles), **koſcheniln** un wehl zitas krahſas, **zinku** un **ſwina balto krahſu, firniſu, wiſadas lakas**; ari **wiſadas ſkahbes, natriju** un **kaliju** un **zitas kimiſkas prezes, eterus, eſenzes, Kelnes uhdeni** (o-de-kolonju) **tualetes ſeepes** un **ſmarſchojoſchas weelas** iſ flawenàm fabrikam, wiſadus patentetus **ahrſteſchanas lihdſeklus** un **ſahles, Hofmana pileenus** (drapes) u. t. pr.

Apſtelejumi teek ahtri un pareiſi iſpildîti.

Apfardſibas ſihme.

Louis Lundmann un beedr.,
Rigâ, Walnu eelâ № 20. Telefons № 265.
Wihna krahjumâ atrodàs: Rigas politekniKas iſmekleſchanas ſtazijas iſmekleti mediziniſki Ungarijas wihni no Ern. Stein kga Erdö-Benye'à pee Tokajas, Ungarijâ, un iſmekleti Kreewijas wihni, kà ari ahrſemju wihni, konjaks, rums, araks, porters u. t. t.

Augſchâ minetàs apleezibàs war eeſkatitees muhſu weikalâ.

Noliktawas atrodàs:
pee **T. Hanſchkinewitz** kga, Kalnzeema eelâ Nr. 4.
" **Th. Drommert** kga, Marijas eelâ Nr. 59.
" **S. M. Jeffet** kga, leelâ Alekſandra eelâ Nr. 28.
Noliktawà, leelâ Maſkawas eelâ Nr. 39.
" **J. Bulling** kga, wezâ Jelgawas eelâ Nr. 56.
" **J. Bulling** kga, Aizmenu eelâ Nr. 2.
" **F. Littchen** kga, Elizabetes eelâ Nr. 10.
" **H. Gulewsky** kga, Marijas eelâ Nr. 23.
" **P. Goldberg** kga, Jaun-Dubultôs.
" **J. Selting** kga, leelâ Alekſandra un Newales eelu ſtuhri Nr. 29.
" **F. A. Klein** kga, **Jelgawà.**
pee **J. C. Freymann** kga **Leepajà.**
" **A. W. Maſing** kga **Terbatâ.**
" **Wold. Dultz** kga **Pernawà.**
" **Alekſ. Roſenberg** kga **Felliné** (firma: **J. J. Töpffer un beedr.**).
" **M. Alwer** kga **Walkà.**
" **M. Stelling un beedr.** kgeem **Walmeerà.**
" **P. Behr** kga **Jehkis.**
" **Fritz Kampus** kga **Ehrinu m.** pee **Nujenes.**
" **F. Baumgarten** kga **Wentspilî.**
" **Arnold Ore** kga **Maſ-Salazê.**
" **Robert Klein** kga **Werowà.**

Weikala pahrzelſchana.

Widſemes konſuma weikals,
tagad **Walnu eelâ Nr. 2**, pretim pulvera torniņa,
fenak
Ruſton Proktors un beedr.,
agraki Kalku eelâ Nr. 6/10,
peedahwà no ſawa bagatigà krahjuma:

Ween- un wairaklemeſchu **arklus**, eeſch- un ahrſemes fabrikatus, **ſehklas apklahjejus** un **ezeſchas, plawu-ezeſchas, Laakes pat.**, pahrſpehj ſtiprumâ un weeglumâ wiſas zitas ezeſchas, daſchadu ſiſtemu **ekſeku maſchinas. Gepeki** un **gepelkulamo tihriſchanas maſchinas**, paſcha konſtrukzija. Wiſadus **mahkſligus mehſlus** ſem iſmekleſchanas ſtazijas kontroles. Semkopibas **ſehklas, ſahli, dſelſi, ſilkes, kehdes** u. t. pr., u. t. pr.

Widſemes konſuma weikals,
Rigâ, Walnu eelâ Nr. 2, paſchu namâ.

Pleſkawas gubernâ,
2 15 werſtes no dſelſzela ſtazijas Nowoſeli, teek par mehrenu zenu **uſ renti atdotas 50 deſetinas aramas ſemes.**
Tuwakas ſinas paſneedſ Pleſkawâ, Zariziſkas pollas ſchtaba kapteins Saklikowſki l.

Leelaku partiju 2
ſehklas kartupeku
(oſchlapinus)
pahrdod Stukmann muiſchas walde (pee Rigas-Dinaburgas dſelſzela).

Dehl kahdas aditawas uſdoſchanas teek
daſchadas kokwilnas ſekes 1
par paſeminatàm zenam pahrdotas Tornakalnâ, wezâ Jelgawas eelâ Nr. 52.

Печатать разрѣшается. Рига, 5 апрѣля 1891 г. № 1401. Рижскій Полицеймейстеръ Власовскій. — Drukats un dabujams pee bilſchu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernſt Plates, Rigâ, pee Petera baſnizas.